

HAPSUINEN PUNKKARI TAITAAKIN OLLA

Bulbophyllum wendlandianum

Ostin joitakin vuosia sitten jakopalan kasvista, jonka nimilapussa luki *Bulbophyllum rothschildianum*. Laji on usean näyttävän ja helpommin risteymän sukupuussa, muun muassa tutun *B. Elizabeth Annin* toisena osapuolena. Halusin nähdä lajin aitona, mutta mitähän mahdollin saada?

Alkukesästä huomasin, että kyseinen bulbo aikoo kukkia. Nupusta avautui hauska punkkari ja kun se oli sukinut esiintymisasunsa kuntoon, vein sen kuvaamista varten ulos luonnonvaloon. Päivä oli tyyni, mutta silti vieno ilmavirta sai punkkarin ”hapsut” liehumaan villisti. Sen verenpunainen huuli heilahti pienestäkin liikkeestä. Silloin vasta totesin, ettei tämä nyt ainakaan nimilapussa olevaa nimeä vastannut.

Tom ja Marion Sheehanin kirjasta löysin mielestäni maallikon silmillä katsottuna vastaavan lajin kuvauksen. Sitä vahvasti erään kansainvälisen orkideafoorumin gurun samanlaisen kasvin hyväksyminen tämän nimiseksi. Joten puhuttelen tätä ainakin toistaiseksi *B. wendlandianum*iksi. Laji on *B. rothschildianum*in ja *B. ornatissimum*in lähisukua. Sen kukintovarsi alkaa kasvaa ennen kuin lehden ja varsimukulan kasvu on päättynyt.

Luonnossa on kaikella tarkoituksensa: miksi siis nuo punkkarin hapsut liehuvat niin villisti?

Lajista löytyy yllättävän paljon tutkimustietoa. Hapsuissa on osmoforeja, jotka erittävät kutsuvaa tuoksua pölyttäjälle. Hapsuja löyhyytellemällä tuoksu leviää laajemmalle. Harvemmin pölyttäjät palkkiota saavat, mutta tämä on siitä outo bulbo, että sillä on lihaisan huulen takana mesitasku.

takana mesitasku.

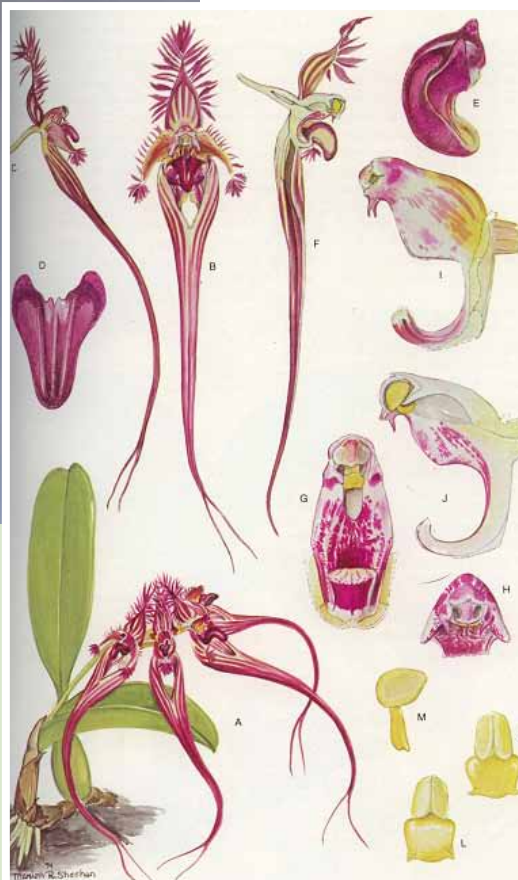
Bulbophyllum wendlandianum kasvaa hyvin harvinaisena Myanmarissa ja Thaimaassa 200–2500 metrin korkeudella metsien reunustan puissa tai sammaleisilla jyrkillä kallioilla.

Kasvatus

Luonnon kasvupaikkojen sijainti lämpimästä hyvin viileään kertoo, että laji sopeutuu erilaisiin oloihin. Hyvässä paikassa rauhasa kasvaessaan sen kukinnossa voi olla jopa seitsemän lähes samanaikaisesti avautuvaa kukkaa.

Olen päätenyt kasvattamaan kaikkia bulbojani samoissa oloissa tilavassa lasikossa, jolloin ilmankosteus, valaistus ja lämpötila ovat helposti säädettävissä. Sopivankokoisen muovirasian pohjalla on hiilenpaloja, päällä elävää rakkasammalta, kasvi kevyesti sammaleella. Rasiat ovat ripustuskoukulla kiinni tangoissa, jolloin bulbojen keskinäistä sijaintia vaihtamalla on useimmille löytyneet sopiva paikka.

Teksti ja kuva OILI PENTINSAARI

LUE LISÄÄ

Tom & Marion Sheehan 1979, *Orchid Genera Illustrated*, Cornell University
www.researchgate.net/publication/263907536: Morphological, histological and ultrastructural features of osmophores and nectary of *Bulbophyllum wendlandianum* (Kraenzl.) Dammer (B. section *Cirrhopetalum* Lindl., *Bulbophyllinae* Schltr., *Orchidaceae*)

Tom & Marion Sheehan
Orchid Genera Illustrated 1979